

JAARVERSLAG 2022

College zorgopleidingen

Jaarverslag 2022: Toerusten voor overname flexibel opleidingsstelsel

Met genoegen presenteren wij u het jaarverslag van het College Zorgopleidingen (CZO) voor het jaar 2022. Dit was een jaar waarin belangrijke veranderingen en vernieuwingen in het CZO-opleidingslandschap hebben plaatsgevonden. Met als slotakkoord de overname van het flexibel en samenhangend opleidingsstelsel van het programma CZO Flex Level op 1 december 2022.

Wij zijn trots op de prestaties en inspanningen van het gehele CZO-team gedurende het afgelopen jaar. Het CZO heeft belangrijke stappen gezet in kaderstelling gericht op kwaliteitsverbetering en daarmee het civiel effect van de EPA-gerichte CZO-opleidingen en in de verdere vormgeving van het vernieuwde toezicht. Hierdoor kijkt het CZO met vertrouwen en enthousiasme uit naar het komend jaar waarin de ICT-ontwikkeling zal worden afgerond en vervolgens daadwerkelijk live zal gaan.

Namens het CZO,

Karin Mondriaan

Voorzitter raad van toezicht

Helma van Zundert

Directeur-bestuurder a.i.

1. CZO algemeen

Overname

Op 1 december 2022 nam het College Zorgopleidingen (CZO) officieel het flexibel EPA (entrustable professional activity) -gerichte opleidingsstelsel over van het programma CZO Flex Level. In 2022 zijn daarvoor veel (voorbereidende) werkzaamheden uitgevoerd. EPA-gericht opleiden in de zorgorganisaties en opleidingsinstituten heeft een groot effect op de vier kernprocessen van het CZO: kaders stellen; toezicht houden; registreren, diplomeren en certificeren en informatie & advies geven.

Waterscheiding

Op 1 mei 2022 was de waterscheiding tussen kaderstelling en toezicht een feit met als doel meer focus aan te brengen in twee belangrijke kernprocessen van het CZO. Het beleidsteam van het CZO is uiteengegaan in team kaderontwikkeling en team toezicht. Alle beleidsadviseurs zijn in staat bevonden de werkzaamheden uit te voeren die passen bij de strategische, tactische en operationele activiteiten van hun functie. De opleidingsportefeuilles zijn op basis van competenties en dienstverband verdeeld.

ICT-systeem

In 2023 heeft de ontwikkeling en implementatie van een nieuwe ICT-omgeving voor het CZO centraal gestaan, waarbij de ICT zal bijdragen aan het flexibel opleiden (registratie en certificering van EPA's (leereenheden) naast de afgifte van diploma's voor de opleidingen. Daarnaast zal de nieuwe ICT zorgen voor een optimalisatie van zowel de processen van inschrijven, registreren, certificeren, diplomeren als die van erkenningen en audits. Door de complexiteit en kritisch pad van datamigratie is besloten dat niet in januari maar eind mei 2023 de livegang van de ICT-omgeving plaats zal vinden.

In dit jaar werd door de leverancier, in samenwerking met de medewerkers van het CZO, hard gewerkt aan de (door)ontwikkeling en testen van het nieuwe ICT-systeem. Hiervoor moest CZO beleid opleveren op het gebied van EPA's, studentenregistratie, erkenningen en audits. Het ontwikkelen van beleid, deze vertalen naar ICT en het testen legden een flink beslag op de medewerkers van het CZO.

2. Kaderontwikkeling

Het CZO heeft in 2022 belangrijke stappen gezet in de kaderstelling voor het nieuwe opleidingsstelsel.

Kaderbesluit

Het kaderbesluit is ontwikkeld en hiermee zijn alle generieke kaders binnen de opleidings-, erkennings- en registratie- en certificeringseisen in een document samengebracht. Hierdoor wordt de samenhang tussen CZO-zorgopleidingen bevorderd. Het bevordert tevens de doorlooptijd van het proces van bijstellen bij een (volgende) wijziging. Op basis van het kaderbesluit en de verdere aansluiting op het EPA-gericht opleiden zijn vervolgens alle opleidingseisen aangepast.

Opleidingseisen

Het grootste deel van 2022 stond in het teken van de herziening van de opleidingseisen op basis van de architectuur, inclusief EPA's, opgeleverd door het programma CZO Flex Level. Ook zijn eventuele overgangssituaties beschreven.

- Acute zorg: de opleidingseisen van de brandwondenverpleegkundige, verpleegkundig centralist meldkamer ambulancezorg en de ambulancechauffeur zijn op basis van de EPA's herzien. De opleidingseisen van de IC-, CC-, MC-, recovery- en SEH-verpleegkundige zijn op basis van de eerste praktijkervaringen en voortschrijdend inzicht bijgesteld.
- Moeder-kindzorg: de opleidingseisen van de kinderoncologieverpleegkundige zijn herzien op basis van de opgeleverde EPA's. De opleidingseisen van de ICN-, ICK-, HCN-, HCK, obstetrie- en kinderverpleegkundige zijn op basis van de eerste praktijkervaringen en voortschrijdend inzicht bijgesteld.
- Langdurige zorg: de opleidingseisen van de neuroverpleegkundige en dialyse-assistent zijn herzien op basis van de EPA's. De opleidingseisen van de dialyse-, oncologie-, endoscopie- en geriatrieverpleegkundige zijn op basis van de eerste praktijkervaringen en voortschrijdend inzicht bijgesteld.
- Medisch ondersteunend: de opleidingseisen van de gipsverbandmeester zijn herzien op basis van de EPA's. De veldconsultaties ten aanzien van de andere opleidingseisen in het medisch ondersteunend cluster hebben plaatsgevonden.

Creditsysteem voor CZO-opleidingen

Het CZO heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de CZO Credits binnen het programma CZO Flex Level. Op landelijk niveau zijn CZO Credits toegekend aan de leeruitkomsten van CZO-opleidingen te weten: EPA's en EPA-overstijgende leeractiviteiten. Een voorloper van de vaststellingscommissie CZO Credits is in 2022 onder de vlag van CZO Flex Level gestart en wordt vanaf 2023 een formeel adviesorgaan van het CZO.

NLQF

De CZO-opleiding tot kinderverpleegkundige heeft de NLQF-kwalificatie niveau 6 ontvangen. Bij de inschalingsaanvraag van de opleiding kinderverpleegkundige is bij zowel NLQF als CZO veel ervaring opgedaan met het totale kwalificatieproces van EPA-gerichte opleidingen. In 2023 wordt die ervaring benut om ook de andere opleidingen uit het moeder-kindcluster in te schalen. CZO participeerde in 2022 in de internationale pilot 'Microcredentials' ten behoeve van kwalificatie op EPA-niveau.

Samenwerkingspartners

Het CZO had in 2022 met alle stakeholders samenwerkingsafspraken en heeft met hen ieder half jaar de samenwerking geëvalueerd. Het CZO adviseerde zorgorganisaties, opleidingsinstituten, branches, beroepsverenigingen, FZO-regio's, VWS en landelijke organen zoals NZa en het Capaciteitsorgaan.

- AZN: afspraken zijn gemaakt over een overeenkomst voor het overgangsjaar 2023. Daarna wil AZN een langdurig contract in de vorm van een meerjarenovereenkomst.
- ActiZ: voorbereidende gesprekken zijn gevoerd over aansluiting van hun CZO-opleidingen bij het flexibel en vernieuwend opleiden op basis van EPA's.
- GGD-GHOR: op basis van de pilot 'regionale erkenningsaanvragen' is de toetsing gedaan of de kaders passend zijn voor deskundige infectiepreventie publieke gezondheidszorg.
- BO Geboortezorg: de uitkomsten van de erkenningen en audits zijn geëvalueerd en de voorbereidingen voor aanpassing van het normenkader heeft plaatsgevonden.

Vooruitblik

In 2023 staan de voorbereidingen voor en het installeren van de raad van advies centraal. De raad van advies draagt zorg voor nauwe aansluiting van de CZO-opleidingen bij de ontwikkelingen in maatschappij, zorg en onderwijs. Het eerste waar de raad van advies zich over zal buigen is de criteria voor toelating van nieuwe kernleerroutes/EPA's en van organisaties.

Het tijdelijk normenkader voor de overgangssituatie tot 2026 is vastgesteld. Hierin staat centraal dat de zorgorganisaties en opleidingsinstituten tot 2026 de gelegenheid hebben om de ontwikkeling naar flexibel opleiden binnen het samenhangend opleidingsstelsel te borgen in hun organisaties én dat zorgorganisaties en opleidingsinstituten per 2026 moeten voldoen aan de eisen van systeemtoezicht.

Tenslotte zal, in afstemming met het EPA Expertisecentrum, worden gewerkt aan de omzetting tot EPA-gericht opleiden bij de andere, door het CZO erkende, opleidingen. Hieronder vallen de VVT-opleidingen en andere opleidingen die buiten scope van CZO Flex Level vielen.

3. Toezicht

Het CZO heeft in 2022 belangrijke stappen gezet in de doorontwikkeling van het vernieuwde toezicht en heeft haar toezichtstaken conform doelstelling, reglementen en auditplanning uitgevoerd.

Vernieuwd toezicht

Naast het herziene opleidingsstelsel introduceert het CZO ook een nieuwe manier van toezicht houden. Het ontwikkelen en implementeren van dit vernieuwde toezicht was eveneens een belangrijke pijler voor het CZO in 2022. Met deze manier van toezicht houden komt de verantwoordelijkheid voor het borgen van de kwaliteit van opleidingen bij de organisaties te liggen. In overleg met stakeholders is gekozen voor een ontwikkelingsperiode van 2023 – 2026 waarin organisaties zich kunnen ontwikkelen naar systeemtoezicht. Voor het systeemtoezicht zijn in 2022 nieuwe procedures geschreven en instrumenten aangepast of ontwikkeld. Ook is de informatie aan de zogenoemde FZO-regio's, in de vorm van een interactieve bijeenkomst, voorbereid.

De monitor

Het CZO heeft in 2021 zorgorganisaties en opleidingsinstituten die zijn gestart met de op EPA's gebaseerde opleidingen uitgenodigd voor deelname aan de monitor. Het doel van de monitor is het borgen van het civiel effect. De monitor wordt met behulp van een kritische zelfreflectie afgenomen. De waardering van de monitors is in 2022 afgerond.

Erkenningen en audits

Het CZO heeft in 2022 het toezicht op de kwaliteit van verzorgende- en verpleegkundige(vervolg)-opleidingen en medisch ondersteunende (vervolg)opleidingen voortgezet. Het CZO geeft hierbij erkenningen af aan zorgorganisaties en opleidingsinstituten en voert audits uit. Het CZO heeft activiteiten uitgevoerd voor: NFU, NVZ, ActiZ (AOVVT, thuiszorg), GGD GHOR-Nederland en BO Geboortezorg. In 2022 zijn 1486 opleidingen (her)erkend en elf audits uitgevoerd.

Ten aanzien van de 1486 (her)erkenningen zijn:

- opleidingsinstituten (her)erkend voor in totaal 156 opleidingen;
- zorgorganisaties (her)erkend voor in totaal 1330 opleidingen.
 - daarvan zijn 1243 opleidingen erkend
 - daarvan zijn 87 opleidingen her-erkend

Ten aanzien van de elf audits:

- hebben acht reguliere audits en 3 OC-audits plaatsgevonden;
- zijn de audits als volgt verdeeld over de sectoren:
 - acht in ziekenhuizen
 - twee extramuraal
- is bij één opleidingsinstituut een audit uitgevoerd.

De examencommissie

De examencommissie CZO heeft in 2022 haar wettelijke taak uitgevoerd en toegezien op de kwaliteit van de examens van de opleidingen tot radiodiagnostisch laborant en radiotherapeutisch laborant.

Samenwerkingspartners

Team toezicht heeft de volgende werkzaamheden uitgevoerd voor de samenwerkingspartners.

- GGD-GHOR: een pilot regionale erkenningsaanvraag GGD'en gedaan voor de opleiding deskundige infectiepreventie (publieke gezondheidszorg) en hier succesvol vervolg aan gegeven voor de vier andere regio's.
- BO Geboortezorg: audits en erkenningen uitgevoerd van opleidingsinstituten die de verkorte opleiding tot kraamverzorgende aanbieden.
- ActiZ: erkenningsaanvragen van opleidingsinstituten voor VVT-opleidingen beoordeeld.

Vooruitblik

In 2023 is bij de waardering van zorgorganisaties en opleidingsinstituten sprake van een overgangsfase. Het ontwikkelingsgericht en stimulerend systeemtoezicht hanteert minimale eisen en biedt ruimte voor ontwikkeling. In de loop van 2023 wordt het normenkader en een regionale planning opgeleverd. De auditoren worden getraind om organisaties te waarderen die EPA-gericht opleiden, naast het beoordelen en auditen van opleidingen die nog niet EPA-gericht zijn.

4. Registeren, diplomeren en certificeren

Het CZO heeft in 2022 op basis van haar studentenregistratiesysteem, conform vastgestelde procedures, de instroom en uitstroom van studenten en intern en extern rendement opgeleverd. Het CZO leverde hiervoor geanonimiseerde overzichten aan NFU, NVZ, NZa en het Capaciteitsorgaan.

Aantal registraties

In 2022 zijn:

- 5093 studenten gestart met een opleiding (niet EPA-gericht)
5622 diploma's afgegeven voor een opleiding (niet EPA-gericht)
- 1496 studenten gestart met een BAZ-route
968 certificaten afgegeven voor een BAZ-route
- 1805 studenten gestart met een kernleerroute
214 diploma's afgegeven voor een kernleerroute
- 266 studenten zijn bekwaam verklaard voor een losse of specifieke EPA
- 77 certificaten afgegeven voor medisch nucleair werker en toezichhoudend medewerker stralingsbescherming voor verspreidbare radioactieve stoffen (niveau C en D3) en toezichhoudend medewerker voor versnellers

Toename vragen

De studentenregistratie van het CZO heeft in 2022 zowel het 'oude' opleiden als het 'EPA-gerichte' opleiden ondersteund. Het aantal vragen van zorgorganisaties en opleidingsinstituten nam – door alle veranderingen – flink toe. Een aantal personele wijzigingen in het najaar van 2022 zorgde ervoor dat team studentenregistratie sindsdien op sterkte is. Het stroomlijnen van processen en een verdere verbetering van de klantgerichtheid moeten ervoor zorgen dat vanaf 2023 vragen sneller en beter kunnen worden beantwoord. Hierbij wordt ook gedacht aan de vorming van een 'frontoffice' functie.

Vooruitblik

In 2023 staat – na de live-gang van het nieuwe ICT-systeem – de nieuwe manier van registreren door studenten en andere taken in dat proces voor de zorgorganisaties en opleidingsinstituten centraal. Dit zal voor studentenregistratie een intensieve periode worden, maar – naar verwachting – ook zorgen voor een aanzienlijke verbetering van deze processen voor klanten en CZO-medewerkers.